कार्मारः An artist, mechanic, smith; Rv. 9. 112. 2. कार्मारकम् A smith's work.

कार्मारिकः A spear? कार्याः कार्मारिकाः श्रूलावेधनाग्राश्च वेणवः $Kau.\ A.\ 2.\ 3.$

कार्मिक a. (-की f.) [कर्मन्-ठक्] 1 Manufactured, made. -2 Embroidered, intermixed with coloured thread (as cloth). -3 Any variegated texture; Y. 2. 180.

कार्मिक्यम् Activity, industry.

कार्मुक a. (-की f.) [कर्मणे प्रभवित इति उक्क् P. V. 1.103.] Fit for or able to do a work, doing it well and completely. —कर्म [कृमुकराञ्दात काष्ट्रविशेषवाचिनः, अनुदात्तादेश इति सूत्रस्यापवादेन, कोपधाच्च इति स्त्रेणाण् प्रत्ययेन निष्पन्नः] 1 A bow; तत्कार्मुकं कर्मस्र यस्य शक्तिः Ki. 3. 48; त्विय चाधिज्यकार्मुके S. 1. 6. —2 A bamboo. —3 The ninth sign of the zodiac. —4 A kind of machine or instrument shaped like a bow. —5 A kind of village situated on the bank of a river or sea; Māna. 9. 3. 459. —Comp.—उपनिषद् f. the secret of the art of shooting; B. R. —भूत् m. 1 the archer or the sign Sagittarius of the zodiac. —2 an archer in general.

कार्य pot. p. [क्र-कर्मणि ण्यत्] What ought to be done, made, performed, effected &c. कार्या सैकतलीनहंसमिथुना स्रोतोवहा मालिनी S. 6. 17; साक्षिणः कार्याः Ms. 8. 61; so दण्डः, विचारः &c. -यम् 1 (a) Work, action, act, affair, business; कार्यं त्वया नः प्रतिपन्नकल्पम् Ku. 3. 14; Ms. 5. 150. (b) A matter, thing. -2 Duty; अभिनैद्यं प्रतिष्ठासुरासी-त्कार्यद्वयाकुलः Si. 2. 1. -3 Occupation, enterprize, emergent business. -4 A religious rite or performance. -5 A motive, object, purpose; कार्यमत्र भविष्यति Pt. 2. 70 (v. l.); 116; Si. 2. 36; H. 4. 61. -6 Want, need, occasion, business (with instr.); किं कार्य भवतो हतेन दियता-स्नेहस्वहस्तेन मे $V.\ 2.\ 20$; तृणेन कार्यं भवतीश्वराणाम् $Pt.\ 1.\ 71$, 4. 27; Amaru. 73. -7 Conduct, deportment. -8 A law-suit, legal business, dispute &c.; बहिार्निकम्य ज्ञायतां कः कः कार्यार्थीति Mk. 9; Ms. 8. 43. -9 An effect, the necessary result of a cause (opp. कारण). -10 (In Gram.) Operation; विभक्तिकार्यम् declension. -11 The denouement of a drama; कार्योपक्षेपमादौ तनुमिप रचयन Mu. 4.3. -12 Healthiness (in medicine) -13 Origin. -14 A body; कार्याश्रयिणश्र कललाद्याः (कार्यं शरीरम्) Šān. K. 43. [cf. Germ. kāra; Pers. kār; Prāk. kajja; Mar. kāja] -Comp. -अक्षम a. unable to do one's duty, incompetent. -अकार्यम to be done and not to be done, right and wrong (action); कार्याकार्यमजानतः गुरोः (परित्यागो विधायत) Pt. 1. 306. -अकायेविचारः discussion as to the propriety or otherwise of anything, deliberation on the arguments for and against any proceeding. -आधपः 1 the superintendent of a work or affair. -2 the planet that decides any question in astrology.-अपेक्षिन pursuing a particular object; कुर्वन्त्यकालेऽभिव्यात्तिं न कार्या-

पेक्षिणो बुधाः Ks. 56. 133. -अर्थः 1 the object of any undertaking, a purpose; बलस्य स्वामिनश्चेव स्थितिः कार्यार्थ-सिद्धये Ms. 7.167. -2 an application for employment. -3 any object or purpose. -आर्थन a. 1 making a request. -2 seeking to gain one's object or purpose; मनस्वी कार्यार्थी गणयति न दुःखं न च सुखम् Bh. 2.81. - 3 seeking an employment. - 4 pleading a cause in court, going to law; Mk. 9. -आश्रयिन a. Resorting to the body; कार्याश्रयिणश्च कललायाः Sān. K. 43. -आसनम् seat of transacting business. -ईक्षणम् superintendence of public affairs; स्थापयेदासने तस्मिन् खिन्नः कार्येक्षणे नृणाम् Ms. 7. 141. -उद्धार: discharge of a duty. -उद्योग: active engagement in any business. - कर a. efficacious. -कर्र m. 1 an agent, a workman. -2 a friend, benefactor; चृपतिजनपदानां दुर्लभः कार्यकर्ता Pt. 1. 131. -कारणे (dual) 1 cause and effect; object and motive; °বৰ্গিন: Pt.1.413. -2 some special cause of an act; न भक्त्या कस्यचित्कोऽपि प्रियं प्रकुरुते नरः। मुक्त्वा भयं प्रलोभं वा कार्यकारणमेव वा॥ Pt. 1. 412 °भावः the relation of cause and effect. °संबन्धः The relation of cause and effect. In मीमांसा this is established by the rule of अन्वयव्यतिरेक (i. e. तद्भावे भावः तदभावे अभावः) The earliest exposition of this expression is found in the शाबरभाष्य on MS. 4. 3. 2; cf. कार्यकारणसम्बन्धो नाम स भवति, यरिमन् सति यद् भवति यरिमश्वासति यन्न भवति, तत्रैव कार्य-कारणसंबन्धः। This should be contrasted with the नैयायिक view of अन्वय-व्यतिरेक which they use for establishing व्याप्ति. -कालः time for action, season, fit time or opportunity; Ram. 1. (-n) कार्यकालं संज्ञापरिभाषम् परिभाषेन्द्रशैंखर pari. 2 and 3. -गौरवम् importance of the act, deed, or occasion; respect for the performance; U. 7. कार्य-गौरवादात्ययिकवशेन वा K_{au} . A. 1. 19. —चिन्तक a. 1 business, executive officer; धर्मज्ञाः गुचयोऽलुब्धा भवेयुः कार्य-चिन्तकाः Y. 2. 191. -चयुत a. out of work, out of employ, dismissed from an office. -जातम्,-दशेनम् 1 inspection of a work; Ms. 8. 9, 23. -2 inquiry into public affairs. -निर्णयः settlement of an affair; उभयः प्रतिभूप्रीह्यः समर्थः कार्यनिर्णये Y. 2. 10. -पद्वी line of conduct, course of action; पुरावृत्तोद्वारैरिप च कथिता कार्यपदवी Mal. 2. 13. -पुटः 1 a man who does any useless thing. -2 a mad, eccentric or crazy man. -3 an idler. -प्रदेश: dislike to work, idleness, laziness. -प्रेष्यः an agent, a messenger. -भाजनम्, -पात्रम् any one engaged in active life. -वस्तु n. an aim or object. -विपत्तिः f. a failure, reverse, misfortune. -व्यसनम् failure of an affair. -रोष: 1 the remainder of a business; Ms. 7. 153. -2 completion of an affair. -3 part of a business. -सिद्धिः f. success, fulfilment of an object. -स्थानम् a place of business, office. - हन्त 1 obstructing or marring another's work; H. 1.77. -2 opposed to another's interests.

कार्यतः ind. 1 Through some object or motive.
-2 Consequently, necessarily.